

**Vörös Zoltán – Eszterhai Viktor:
Kína–Egyesült Államok csúcstalálkozó:
Alkuk és a menedzselt rivalizálás keretei¹**

Vezetői összefoglaló

- A pekingi Xi–Trump-csúcstalálkozó nem hozott létre új G2-rendet vagy átfogó nagyhatalmi alkut, ugyanakkor hozzájárult az amerikai–kínai kapcsolatok minimális stratégiai stabilizálásához.
- A felek közötti gazdasági és stratégiai paritás, valamint a belpolitikai kényszerek mind Washington, mind Peking számára a kontrollált verseny és a de-eszkaláció irányába hatottak.
- A találkozó főként tranzakciós gazdasági eredményeket hozott, miközben a legfontosabb geopolitikai kérdésekben – technológiai korlátozások, Tajvan, katonai válságkezelés – nem történt érdemi áttörés.
- A csúcstalálkozó legfontosabb eredménye a „konstruktív stratégiai stabilitás” alapelveinek megjelenése volt, amely a jövőben a menedzselt amerikai–kínai rivalizálás működési keretévé válhat.
- A találkozó megerősítette, hogy Washington és Peking továbbra is elsősorban saját gazdasági és stratégiai érdekeik mentén alakítják kapcsolataikat, miközben egyik fél sem érdekelt a nyílt konfrontáció kontrollálatlan eskalációjában.
- A kialakuló menedzselt verseny ugyan növelheti a globális rendszer kiszámíthatóságát, ugyanakkor szűkítheti a középhatalmak és szövetséges államok mozgásterét a két nagyhatalom közötti alkufolyamatokban.

A 2026. május 13–15. között megrendezett pekingi Xi–Trump-csúcstalálkozó Donald Trump második elnöki ciklusának második hivatalos vezetői egyeztetése volt. A mérsékelt várakozások beigazolódtak: sem egy átfogó „nagy alku” nem született meg, sem az együttműködés új intézményi kereteivel nem álltak elő a felek, ugyanakkor rögzítették a menedzselt stratégiai verseny minimális működési kereteit. Egy olyan időszakban, amikor mindkét fél számára a stratégiai stabilitás vált elsődleges célkitűzéssé, mindez jelentős előrelépésnek tekinthető a nemzetközi környezet kiszámíthatósága szempontjából.

1. Bevezetés

2025 tavaszán, szinte pontosan egy évvel a 2026-os csúcstalálkozó előtt a két állam éppen eskalálódó kereskedelmi háborújának igyekezett véget vetni, amikor május 12-én megállapodtak abban, hogy normalizálják és de-eszkalálják kereskedelmi kapcsolataikat. A genfi megállapodás végül félsikernek volt tekinthető: ugyan a kereskedelmi háborút sikerült megállítani, a paktum inkább volt tekinthető átmeneti tűzszünetnek, mintsem átfogó kereskedelmi egyezménynek.² Bár londoni, stockholmi és kuala lumpuri folytatások is történtek, a két fél kereskedelmi viszonya továbbra sem volt teljes mértékben rendezett, és kitett maradt a

¹ Vörös Zoltán (Voros.Zoltan@uni-nke.hu) az NKE JLI Kína és Indopacifikus Régió Kutatási Programjának tudományos főmunkatársa; a PTE BTK egyetemi docense, Eszterhai Viktor (Eszterhai.Viktor@uni-nke.hu), az NKE JLI Kína és Indopacifikus Régió Kutatási Programjának vezetője.

² VÖRÖS, Zoltán - ESZTERHAI, Viktor: [A visszavonulás ára – az amerikai–kínai kereskedelmi megállapodás tanulsága](#). *John Lukacs Világrend Elemzések*, 2025, 6. sz., pp. 1-9. [online, May 18, 2026]

diplomáciai kirohanásoknak, valamint a kölcsönös gazdasági nyomásgyakorlásnak (mint a vámemelések folyamatos lebegtetése vagy a ritkaföldfémek kivitelének szigorú ellenőrzése).³

A törekeny tűzszünetet végül a felek októberi G20-találkozója stabilizálta. A vámtarifák enyhítésén túl ekkor egy olyan átfogó „nagy alku” kidolgozását is kilátásba helyezték⁴, amely hosszabb távon meghatározhatta volna az amerikai–kínai együttműködés kereteit. Több elemző ezt már egy lehetséges G2-korszak nyitányaként értelmezte, míg mások arra hívták fel a figyelmet, hogy a két hatalom közötti strukturális geopolitikai és geoökonómiai ellentétek miatt egy ilyen megállapodás hosszú távon aligha lehet fenntartható.⁵

A csúcstalálkozóig vezető út valóban nem volt mentes a feszültségektől. Az iráni háború miatt Washington végül egy hónappal elhalasztotta a látogatást⁶, ami jól mutatta a nemzetközi környezet instabilitását és a geopolitikai válságok összekapcsolódását. A találkozóra ugyanakkor végül sor került, ami arra utal, hogy mindkét fél több előnyt látott a kapcsolatok minimális stabilizálásában, mint a kontrollálatlan verseny eszkalációjában.

Jelen elemzés amellett érvel, hogy a csúcstalálkozó legfontosabb eredménye nem egy új nagyhatalmi alku kialakítása, hanem a menedzselt stratégiai verseny minimális működési alapelveinek rögzítése volt. Ennek megfelelően az elemzés bemutatja a csúcstalálkozót megelőző stratégiai környezetet, az ebből fakadó várakozásokat és a tárgyalások tényleges eredményeit, majd ezeket szélesebb nemzetközi összefüggésbe helyezve következtetéseket von le a világrend átalakulásának jövőbeli irányairól.

2. Háttér: várakozások és strukturális kényszerek

A két csúcstalálkozó közötti időszakban a belső tényezőkön túl a nemzetközi környezetben végbemenő változások határozták meg a felek tárgyalási pozícióit. Washington láthatóan továbbra sem készült fel és nem rendelkezik szándékkal arra, hogy visszalépjön egy teljes körű gazdasági háború irányába (sem a társadalom felkészítése, sem a tartalékolás, sem az ipar hazacsábítása tekintetében nem volt erre elég-séges az idő), és pozícióit elsősorban katonai akciókkal próbálta javítani. Bár az Egyesült Államok Venezuela és Irán elleni lépései nem közvetlenül Kína ellen irányultak, a Peking számára kulcsfontosságú partnerek és nyersanyagforrások elleni fellépés közvetett módon súlyos kihatással volt Kínára. Jóllehet nem ez lehetett Washington elsődleges célja, minden bizonnyal kalkulált azzal, hogy ezekkel a konfliktusokkal geopolitikai nyomásgyakorlási potenciált szerez Pekinnek szemben – ám az iráni háború elhúzódása miatt ezen kártyák stratégiai értéke jelentősen amortizálódott. Az iráni konfliktus elhúzódása azonban a jelenlegi tárgyalások kontextusában Washington számára bizonyult sürgetőbb problémának. A közelgő félidős választások miatt az amerikai adminisztrációnak gyorsan fogyni kezd az ideje: a népszerűtlen közel-keleti konfliktus és a közvetlen inflációs nyomás azonnali belpolitikai kockázatot jelent, ami komoly kompromisszumkényszerbe hozza Trumpot a csúcstalálkozón.

A másik oldalon Kína szisztematikusan folytatta a felkészülést egy esetleges külső konfliktusra vagy nemzetközi krízisre. Egyfelől tovább erősítette saját geoökonómiai nyomásgyakorlási képességét: Peking olyan jogi szabályozást vezetett be, amely szankcionálja az ellátási láncokat diverzifikáló külföldi vállalatokat⁷,

³ HULD, Arundse: [Breaking Down the US-China Trade Tariffs: What's in Effect Now?](#) *China Briefing*, 2026.04.20. [online, 2026.05.13]

⁴ GAO, Henry: [Can Trump Strike a Grand Bargain With Xi?](#) *Tablet*, 2025.10.30. [online, 2026.05.17]

⁵ HULD, Arundse: [Breaking Down the US-China Trade Tariffs: What's in Effect Now?](#) *China Briefing*, 2026.04.20. [online, 2026.05.13]

⁶ Guardian: [Trump's trip to meet Xi Jinping in China rescheduled for May due to Iran war](#). *The Guardian*, 2026.03.26. [online, 2026.05.17]

⁷ JUMAWAY, Jessica: [China's New Supply Chain Security Laws Reshape Global Trade Amid Diversification Push](#). *Trade Council*, 2026.04.10. [online, 2026.05.13]

emellett a ritkaföldfémek exportellenőrzési és engedélyeztetési rendszerét továbbra is érvényben tartja. Ez a bürokratikus háttér lehetővé teszi Peking számára, hogy a geopolitikai feszültségek függvényében bármikor korlátozza a stratégiai fontosságú nyersanyagok globális ellátását.⁸ Ez a stratégia közvetlenül érinti a Washington által fenntartott katonai-ipari kapacitásokat, komoly kihívást támasztva a több fronton lekötött amerikai külpolitikával szemben. Másfelől Kína folytatta a nyersanyag-raktározást, így a külső krízisre való felkészülése komoly előnyt jelentett a Hormuzi-szoros zárata kapcsán, mindenekelőtt a négy hónapra elegendő stratégiai olajkészlete nyomán.⁹ Ez a felhalmozott tartalék azt eredményezi, hogy a jelenlegi tárgyalások pillanatában Peking még nincs kényszerhelyzetben, ami taktikai előnyt biztosít számára. Jóllehet a szoros tartós blokádjá és a globális energiaár-növekedés hosszabb távon óhatatlanul beszívárog majd a kínai gazdaságba is, a közvetlen időkénszer most egyértelműen Washingtonot terheli. Összességében a csúcstalálkozó előtt az erőviszonyok eltolódása inkább Pekingnek kedvezett. Bár az olyan hagyományos geopolitikai kérdésekben, mint Tajvan ügye, az amerikai törvényi kötelezettségek és a status quo fenntartására irányuló stratégia miatt nem volt várható a washingtoni álláspont alapvető felülvizsgálata, a nemzetközi környezet mégis jelentősen átalakult. Az Egyesült Államok más régiókban fennálló, elhúzódo katonai szerepvállalásai lekötötték Washington erőforrásait és stratégiai figyelmét, ami – noha a tajvani biztonsági garanciák hitelességét közvetlenül nem kérdőjelezte meg – érzékelhetően szűkítette az amerikai diplomácia mozgásterét. Ugyanakkor Tajvan katonai státuszának közvetlen megváltoztatása rövid távon egyik fél érdekét sem szolgálta, így a kérdés átmenetileg háttérbe szorult a sürgetőbb gazdasági és geopolitikai kihívások mögött. Ennek következtében a csúcstalálkozóval kapcsolatban reális várakozásnak tűnt, hogy a nyílt konfrontáció helyett inkább a korlátozott együttműködés és a kölcsönös kárminimalizálás logikája kerül előtérbe. Ezt a dinamikát két mélyebb, strukturális tényező alapozta meg.

2.1. Kapacitásbeli paritás és belpolitikai realitások

A 2025-ös év amerikai-kínai egyeztetései és az őszi Trump-Xi találkozó rávilágított arra a tényre, hogy a két nagyhatalom gazdaságilag nem képes térdre kényszeríteni a másikat. A felek között egyfajta kapacitásbeli és funkcionális paritás alakult ki: olyan regionális és globális kapacitásokkal, kereskedelmi dominanciával és stratégiai előnyökkel rendelkeznek, amelyekkel kölcsönösen jelentős károkat képesek okozni egymásnak, miközben a stratégiai győzelem költségeit egyik társadalom sem képes hosszú távon elviselni.

Ráadásul egy klasszikus, elmérgesedő nagyhatalmi verseny költségeit egyszerűen sem az amerikai, sem a kínai belpolitikai realitás nem bírja el, sőt politikai legitimitásuk éppen ezzel ellentétes:

- *Az amerikai oldalról:* Trump legfőbb ígérete a választói felé a hazai gazdaság megerősítése, nem pedig egy kimerítő, ideológiai alapú hidegháború. A választói prioritás az infláció letörése és az amerikai piac élénkítése. Trump nem lezárni, hanem „megnyitni” akarja a kínai piacot az amerikai export előtt, ahogy útja előtt hangsúlyozta is.¹⁰
- *A kínai oldalról:* A Kínai Kommunista Párt belső legitimitációjának sarokköve a társadalmi modernizáció és a gazdasági struktúraváltás sikere. Ezt a törekvést szimbolizálja a Hszi Csin-ping által meghirdetett központi politikai program, „a kínai nemzet nagy megújulása” (*Zhonghua minzu weida*)

⁸ BASKARAN, Gracelin - SCHWARTZ, Meredith: Rare Earth Export Restrictions One Year Later. CSIS.org, 2026.04.27. [online, 2026.05.18]

⁹ DOWNS, Erica: [Implications of the Conflict in the Middle East for China's Energy Security](#). Center on Global Energy Policy, 2026.03.04. [online, 2026.05.15]

¹⁰ POLITI, James - LEAHY, Joe: [Donald Trump demands Xi Jinping 'open' China to US business](#). FT.com, 2026.05.13. [online, 2026.05.18]

fluxing), amely a gazdasági felzárkózás mellett Kína történelmi nagyhatalmi státuszának visszaállítását is dekrétumba foglalja.¹¹ Döntő fontosságú, hogy e nemzeti program megvalósulása a strukturális gazdasági kihívások sikeres kezelésétől függ; ahhoz ugyanis, hogy az ország elkerülje a közepes jövedelem csapdáját és stabilizálja belső piacát, Kínának alapvetően egy kiszámítható és stabil külső geopolitikai környezetre van szüksége.

A fennmaradó mély rivalizálás mellett tehát a felek strukturálisan érdekeltek abban, hogy fenntartsák a kommunikációs csatornákat. A de-eszkaláció tehát nem a kölcsönös bizalom következménye, hanem a kiegyenlített kapacitásokból fakadó stratégiai szükségszerűség.

2.2. A G2-struktúra korlátai

Bár Donald J. Trump már 2025. október 30-án azzal a felütéssel kezdte meg busani találkozóját Xi Jinpinggel, hogy „a G2 hamarosan találkozik”,¹² ennek a gyakorlatban semmi jele nem volt. Mivel valódi intézményesített megoldások azóta sem jöttek létre, a kifejezés továbbra is elsősorban retorikai szinten maradt jelen a két hatalom viszonyrendszerében. Egy valódi G2-szerű struktúra azt feltételezné, hogy a két hatalom képes a nemzetközi rendszer fő szabályainak közös alakítására és érvényesítésére. Erről azonban szó sincs: a felek nem rendelkeznek közös rendfelfogással, és teljes mértékben hiányzik az a globális legitimitáció is, amely egy amerikai-kínai kondomíniumot a nemzetközi közösség részéről elfogadhatóvá tenne. Ennek megfelelően a csúcstalálkozóval kapcsolatos intézményesítési várakozások eleve korlátozottak maradtak.

3. Tranzakciós eredmények és stratégiai hiányok

A találkozótól mérsékelt eredményeket váró elemzők értékelései helytállóan bizonyultak. Bár a csúcstalálkozó diplomáciai és protokolláris szempontból látványos esemény volt, a felek valójában kevés konkrét, rendszerszintű megállapodást értek el. A tárgyalásokat elsősorban pragmatikus belpolitikai és gazdasági szempontok mozgatták. Átfogó stratégiai alku helyett egy olyan tranzakciós jellegű megállapodáscsomag született, amelyben mindkét fél elsősorban saját hazai politikai és gazdasági prioritásait igyekezett érvényesíteni.

¹¹ CARRAI, Maria Adele: Chinese political nostalgia and Xi Jinping's dream of Great Rejuvenation. *International Journal of Asian Studies*, vol. 18, no. 1, 2021, pp. 7-25.

¹² TANG, Didi: [G2 or not G2: Trump's new favorite term for US-China relations carries a lot of history's baggage](#). *APNews.com*, 2025.11.04. [online, 2026.05.15]

- *Mit kapott az USA?* Trump számára a találkozóknak elsősorban belpolitikai kommunikációs hozadéka volt. Az amerikai elnök olyan kézzelfogható, látványos gazdasági ígéreteket mutathatott fel hazai választói bázisa – különösen az agrárszektor és az ipari körzetek – felé, amelyek megerősítették a „üzletkötő” imázsát. Kína elkötelezte magát 200 Boeing-repülőgép megvásárlása mellett, jelentős amerikai agrár- és energiaimport növeléséről is egyeztetések zajlottak.¹³ Peking vállalta, hogy megnyit bizonyos, az amerikai vállalatok számára fontos piacokat, ösztönzi az amerikai befektetéseket, és jelentős mennyiségű amerikai kőolajat importál.¹⁴ Bár ezek a megállapodások sikerként értelmezhetők Washington számára, a háttéralkuk pénzügyi és monetáris részletei továbbra is tisztázatlanok maradtak. Végül a csúcstalálkozó grandiózus díszletei tökéletesen illeszkedtek az amerikai elnök imidzséhez is, aki magát igyekszik a világ sorsát alakító, megkerülhetetlen „nagy államférfi” szerepében feltüntetni.
- *Mit kapott Kína?* Kína közvetlen gazdasági engedmények tekintetében kevesebb látványos eredményt ért el, ugyanakkor Peking számára a találkozó legfontosabb hozadéka az egyenrangú nagyhatalmi státusz implicit amerikai elismerése volt. Washington ezzel implicit módon elismerte Kína megnövekedett globális súlyát és befolyását. Ez a nagyhatalmi státusz a kínai kommunikációban és a találkozó szimbolikus keretezésében egyaránt megjelent. Másodsorban, Kína nyíltan kooperációt sürgető felhívását láthatóan az amerikai delegáció is támogatta.

A megállapodások látványosan nem érintették a nagy figyelmet kapó stratégiai és biztonságpolitikai kérdéseket. Három kulcsfontosságú területen maradt el a várt áttörés:

- *A technológiai feltartóztatás fenntartása:* A technológiai feltartóztatás politikája már az első Trump-adminisztráció óta meghatározza az amerikai–kínai kapcsolatokat. Bár ez a stratégia lassítja Kína technológiai felzárkózását, egyúttal jelentős költségeket is okoz az amerikai vállalatok számára, amelyek részben kiszorulnak a kínai piacról.¹⁵ Ezzel párhuzamosan Peking tovább növeli támogatását a hazai technológiai vállalatok felé. A technológiai korlátozások kérdése ezért logikusan alkalmas lett volna egy részleges kompromisszum kialakítására, különösen az amerikai üzleti szektor erős lobbija miatt. Ennek ellenére a találkozó nem hozott nyíltan kommunikálható áttörést ezen a területen.
- *Az intézményesített katonai forróvonalak kérdése:* Az iráni háború és a Hormuzi-szoros körüli eszkaláció fényében a szakértők leginkább a közvetlen katonai-diplomáciai válságkezelési csatornák újragondolását várták. Bár egy elvi szándéknyilatkozat született a kommunikációs csatornák „jobb” használatáról,¹⁶ ez csupán egy intézményi garanciák nélküli védelmi hálót eredményezett.
- *Tajvan és a stratégiai kétértelműség fenntartása:* A legérzékenyebb geopolitikai kérdésben továbbra sem történt érdemi közeledés. A kínai állami kommunikáció hangsúlyosan jelezte, hogy Xi Jinping Tajvan kérdését a kétoldalú kapcsolatok legfontosabb „vörös vonalaként” kezelte,¹⁷ miközben a Fehér Ház hivatalos közleménye nem tett említést a szigetről.¹⁸ Trump későbbi nyilatkozata,

¹³ Reuters: [China to buy at least \\$17 billion in US agricultural products annually, White House says](#). Reuters.com, 2026.05.17. [online, 2026.05.18]

¹⁴ Financial Times: [White House says Donald Trump and Xi Jinping agreed on 'board of trade' at summit](#). FT.com, 2026.05.18. [online, 2026.05.18]

¹⁵ WANG, Lixia - SHA, Lin - GU, Yingqian - GUO, Fangyuan: [The US-China Trade War: Who is More Injured?](#). *Journal of Contemporary China*, vol. 35, no. 157, 2026, pp. 1267-1283. [online, 2026.05.18]

¹⁶ Xinhua: [Xi holds talks with Trump in Beijing](#). *Xinhua*, 2026.05.14. [online, 2026.05.14]

¹⁷ *Ibid.*

¹⁸ The White House: [From the Bilateral Meeting in Beijing](#). *X.com*, 2026.05.14. [online, 2026.05.14]

miszerint „mindkét félnek meg kell nyugodnia egy kicsit”, elsősorban a status quo fenntartásának szándékát tükrözte.¹⁹ Mindez jól mutatja, hogy a jelenlegi tárgyalások kontextusában a kérdés feszegetése egyik fél számára sem volt időszerű: a felek elsődleges célja ekkor nem a feszültség növelése.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a csúcstalálkozó közvetlen eredményei mérsékeltek maradtak, a két nagyhatalom kapcsolatának jövőbeli dinamikája szempontjából egyértelműen jelezték a jövőbeli amerikai–kínai kapcsolatok működési logikáját.

4. Konstruktív stratégiai stabilitás: A menedzselt verseny játékszabályai

A csúcstalálkozó legnagyobb horderejű eredménye nem egy átütő „nagy alku” volt, hanem azon alapelvek rögzítése, amelyeket a kínai kommunikáció hozott nyilvánosságra, és amelyeket Xi Jinping határozott meg. Bár új együttműködési mechanizmusok még nem jöttek létre, Peking lefektette a jövőbeli közös intézményesített mechanizmusok elvi alapjait. Xi megnyitó beszédében egyértelművé tette: a „közös irányvonal” nem pusztán szlogen, hanem a következő három évre szóló stratégiai útmutató. A kínai narratíva szerint a „konstruktív Kína–USA stratégiai stabilitás” négy alapelve (tifa) épül:

- 1) pozitív stabilitás, ahol az együttműködés a fő irányvonal,
- 2) szilárd stabilitás, mérsékelt versengéssel,
- 3) folyamatos stabilitás, kezelhető különbségekkel,
- 4) tartós stabilitás, a béke ígéretével.²⁰

Ez a megfogalmazás a tudatos stratégiai üzenetet tükröz. A stabilizált kapcsolat nem a rivalizálás ellentéte, hanem olyan keretrendszer, amely a hosszú távú rivalizálást kívánja kezelhetővé és fenntarthatóvá tenni. Lényegében a fegyelmezett nagyhatalmi verseny doktrínájáról van szó. Az alapelvek elfogadják, hogy az amerikai–kínai kapcsolat továbbra is kompetitív – ahogyan azt Xi már 2023-ban, a Biden-adminisztráció felé is jelezte²¹ –, ugyanakkor ragaszkodnak ahhoz, hogy a verseny „mérsékelt”, a különbségek pedig „kezelhetők” maradjanak.

Ez a fogalmi keret két szempontból volt fontos Peking számára. Egyrészt Xi és környezete belpolitikailag úgy mutathatja be a találkozót, mint amelyben sikerült megállítani a Trump-adminisztráció nyomását, és Kínát Washington egyenrangú félként volt kénytelen kezelni. Másrészt Peking implicit módon fenntartja magának a jogot annak meghatározására, hogy mi számít „elfogadható” vagy „mérsékelt” versenynek. Így bármely jövőbeli amerikai lépést – legyen szó a kínai ipari túlkapacitások elleni fellépésről vagy a technológiai exportkorlátozások további szigorításáról – könnyen beállíthat úgy, mint a Trump és Xi által jóváhagyott „konstruktív stratégiai stabilitás” megsértését, ezzel legitimálva saját ellenlépéseit. Természetesen ez a politikai ködösítés Washington számára is ugyanilyen interpretációs szabadságot biztosít. Mivel a leginkább feszültségkeltő ügyeket (fentanil, szellemi tulajdonjogok, dömping) a felek érintetlenül hagyták, a pontos definíciók nélküli „mérsékelt verseny” valójában kétélű fegyver: egy jövőbeli eszkaláció esetén Washington is azonnal kész válaszlépésekkel mutathat majd vissza arra, hogy a stabilitást Kína korábbi vagy új intézkedései borították fel.

¹⁹ YOON, Eunice - MANGAN, Dan - BREUNINGER, Kevin: [Trump says China and Taiwan should 'both cool it'](#). *CNBC.com*, 2026.05.15. [online, 2026.05.15]

²⁰ Xinhua: [Xi-Trump meeting charts course for constructive strategic stability in China-U.S. ties](#), *Xinhua*, 2026.05.17. [online, 2026.05.17]

²¹ US Embassy in China: [Readout of President Joe Biden's Meeting with President Xi Jinping of the People's Republic of China](#). *US Embassy in China*, 2023.11.17. [online, 2026.05.17]

Mindezek alapján a meghirdetett alapelvek nem a verseny utáni korszak kezdetét jelzik. Kérdéses azonban, hogy ezek képesek-e előrevetíteni a nagyhatalmi rivalizálás egy érettebb, a közvetlen kommunikációs csatornák és részterületi egyeztetések által menedzselt formáját, vagy a gyakorlatban megmaradnak a pusztá retorika szintjén, mert a továbbra is fennálló konfliktusok kiüresítik azt.

5. Konklúzió

A csúcstalálkozó nem hozott sem új világrendet, sem átfogó nagyhatalmi alkut, ugyanakkor hozzájárult a két fél közötti minimális stratégiai bizalom erősítéséhez. Ennek alapját a „közös előnyök” logikája adta, amelyet Xi Jinping úgy fogalmazott meg, hogy a „kínai nemzet nagy megújulása” és „Amerika újra naggyá tétele” akár párhuzamosan is megvalósulhat. Emellett a találkozó hozzájárult a nagyhatalmi együttélés minimális működési szabályainak rögzítéséhez. Ez a minimális stabilitás elengedhetetlen előfeltétele annak, hogy a jövőben olyan közös, intézményesített válságkezelő mechanizmusok jöhessenek létre, amelyek a menedzselt nagyhatalmi verseny kereteit adhatják. Hogy ezek a mechanizmusok valóban kiépülnek-e Trump elnöksége alatt, továbbra is kérdéses, ebből a szempontból Xi Jinping jövőbeli washingtoni látogatása lehet majd irányadó. Mindenesetre a globális stabilitás szempontjából kedvező fejlemény, hogy a felek a kontrollálatlan eszkaláció helyett a menedzselt nagyhatalmi verseny irányába terelték kapcsolataikat.

A találkozóknak ugyanakkor tágabb globális és regionális következményei is vannak. A feltörekvő államok számára kulcskérdés lesz, hogy a menedzselt nagyhatalmi verseny miként alakítja mozgásterüket és érdekeiket. Egyfelől a stabilitás növeli a kiszámíthatóságot és kedvezően hathat gazdasági lehetőségeikre, másfelől azonban a nagyhatalmi alkufolyamatokra várhatóan egyre kisebb befolyást tudnak majd gyakorolni. Ez különösen igaz a délkelet-ázsiai középhatalmakra, Japánra, Ausztráliára és az ASEAN-államokra, amelyeknek egyre inkább szembe kell nézniük azzal a dilemmával, hogy miközben továbbra is szükségük van az amerikai biztonsági garanciákra, gazdasági stratégiájukat egyre inkább a kínai gazdasági realitásokhoz kell igazítaniuk.

A G2 helyett tehát továbbra is az a pragmatikus logika érvényesül, amely az államok saját gazdasági és stratégiai érdekeit helyezi előtérbe. Bár a különböző kereskedelmi és gazdasági részmegállapodások rövid és középtávon stabilizáló hatást fejthetnek ki, átfogó stratégiai megállapodás hiányában nem beszélhetünk tartós rendezésről. Ebben az értelemben a találkozó mégis jelentősnek tekinthető, mivel újabb bizonyítékát adta annak, hogy az unipoláris világrend korszaka lezárult. Az Obama-adminisztráció már felismerte Kína növekvő globális súlyát, ugyanakkor továbbra is abból indult ki, hogy Peking felemelkedése a nemzetközi intézmények, a szabályalapú rend, valamint az amerikai szövetségi rendszer és stratégiai fókusz révén kezelhető és kiegyensúlyozható marad. A jelenlegi helyzet azonban minőségi változást tükröz: Washington számára egyre kevésbé reális Kína egyszerű „mederben tartása”, és mindinkább szükségessé válik, hogy Pekinget közvetlen, vele egyenrangú nagyhatalomként kezelje. Ennek megfelelően a mostani tárgyalások már nem egy domináns és egy alkalmazkodó fél között zajlanak, hanem két, globális léptékben meghatározó hatalom között.

A menedzselt verseny tehát újraírhatja az amerikai–kínai kapcsolatok működési logikáját, de korántsem jelenti a stratégiai rivalizálás végét. A nemzetközi rendszerben továbbra is két olyan domináns nagyhatalommal kell számolni, amelyek folyamatosan újraértékelik a geopolitikai erőviszonyokat és saját relatív pozícióikat. A most lefektetett keretek addig maradnak érvényben, amíg azok mindkét fél érdekeit szolgálják: Washington és Peking egyaránt felül fogja írni ezeket a szabályokat abban a pillanatban, amikor úgy ítéli meg, hogy relatív előnyeinek maximalizálása ezt érdemi költségek nélkül lehetővé teszi. Ebben az értelemben a „konstruktív stratégiai stabilitás” sem tekinthető végleges állapotnak, hanem a nagyhatalmi rivalizálás jelenlegi, ideiglenesen stabilizált működési formájának.

John Lukacs Világrend Elemzések 2026/4

A John Lukacs Világrend Elemzések sorozat a globális politikai és gazdasági rend átalakulásával kapcsolatos legfontosabb kérdéseket tárgyalja. A sorozat célja, hogy tudományos igénnyel megírt elemzéseken keresztül hozzájáruljon a világrend változásáról folytatott diskurzushoz, és feltárja a nemzetközi kapcsolatokban zajló dinamikákat. Az elemzések a nagyhatalmi versengést, a globális politikai struktúrák átalakulását, valamint a 21. századi világpolitikai tájat formáló kulcsszereplők külpolitikáját elemzik.

A sorozatot a John Lukacs Intézet keretében működő Amerika Kutatási Program és a Kína és Indopacifikus Régió Kutatási Program közösen szerkeszti. A sorozat szerzői elsősorban az Intézet kutatói, kutatócsoportjaink tagjai, de külsős szakértők is részt vehetnek, akik a tudományos követelmények betartásával kívánják kifejtetni véleményüket. Az elemzések angol és magyar nyelven egyaránt elérhetőek, és céljuk, hogy a tudományos közösség, a döntéshozók, valamint a szélesebb közönség számára is értékes és hasznos betekintést nyújtsanak a világrend változásába.

Kiadó:
John Lukacs Intézet
Eötvös József Kutatóközpont
Nemzeti Közzolgálati Egyetem

ISSN: 3094-113X

Szerkesztők:
Csizmazia Gábor, Eszterhai Viktor, Tárnok Balázs

Szakmai lektor:
Csizmazia Gábor, Tárnok Balázs

© Szerző(k)

A kiadó elérhetősége:

1441 Budapest, Pf. 60.
Tel: 00 36 1 432-9000
E-mail: jli@uni-nke.hu